

по този начинъ, става нашъ съветникъ-предупредител, нашъ мждъръ учитель.

Отъ казаното дотукъ, не става ли ясно, какво важно значение има болката въ нашия животъ?

Ала нека продължимъ.

Не навсъкъде болката е еднаква. Има мѣста въ нашето тѣло твърде чувствителни, има и съвсемъ нечувствителни. Защо е тази особеностъ?

Най-малъкъ прашецъ, попадне ли въ око, извика неприятна болка, която продължава дотогава, докогато, съ търкане, съ сълзене или по другъ нѣкакъвъ начинъ, не премахнете прашеца отъ окото. Въ устата такъвъ прашецъ съвсемъ не се чувствува или, усѣтимъ ли го, само ще го изплюемъ.

Сѫщото ще стане и съ носа. И той не ще почувствува прахолинката или най-многото, което ще направи, то е да ви накара да кихнете, за да се отървте отъ нея.

Поглежте само колко много прахъ вдъхваме въ бѣлитѣ си дробове. Има случаи (напр., въ вѫглищните рудници), дето работниците ставатъ съвсемъ черни отъ прахъ, безъ сѣми да забележатъ това.

А колко по-нечувствителна отъ окото е нашата кожа! И тази нечувствителност колко много е различна на различни мѣста на тѣлото ни.

Убодването на гърба, наприм., е много по-малко чувствително, отколкото убодването на пръста. Защо? Защото не всички органи на нашето тѣло сѫ еднакво важни. Има първостепенни, има и второстепенни органи.

Най-ужасни болки причиняватъ, както знаемъ, възпаленията.

Тукъ болкитѣ иматъ голѣмо значение: тѣ ни принуждаватъ къмъ колкото се може по-голѣмо спокойствие, което е крайно нуждно, за да не се разнася гнойта въ организма. А има ли нѣщо на свѣта, което би ни накарало да лежимъ по-неподвижно, да не мърдаме, да не движимъ рѣце, крака, отъ болката?

Да вземемъ пакъ за примѣръ крака.

Когато кракътъ ви се възпали, почне да бере, вие се боите да стѫпите на него, гледате, щото болкитѣ ви да бѫдатъ колкото се може по-слаби, лѣгате, нагласявате крака си по възможностъ по-удобно и по-спокойно. Съ това той почва да заздравява, да оздравява.

Така, болката става първа халка въ веригата явления, които водятъ къмъ изцѣряване.

При силно болезнено възпаление на окото, то добива спокойствие най-вече чрезъ неволното затваряне на клепачите. При